

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

(४४८) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दिनांक ११/१०/२०२४

मागील आठवडयातील हवामान (दि. ०५.१०.२०२४ ते ११.१०.२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (दि. १२.१०.२०२४ ते १६.१०.२०२४)				
०५	०६	०७	०८	०९	१०	११	दिनांक	१२	१३	१४	१५	१६
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०		पाऊस (मि. मी.)	१४.०	१२.०	१६.०	१०.०	१४.०
३४.०	३४.३	३४.०	३३.०	३३.२	३२.२		कमाल तापमान (अं. से.)	३१.०	३२.०	३३.०	३३.०	३२.०
२३.६	२३.२	२३.०	२३.८	२३.०	२२.२		किमान तापमान (अं. से.)	२३.०	२३.०	२२.०	२२.०	२३.०
ढगाळ	निरभ्र आकाश	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ		ढग स्थिति (आकाश)	अंशतः ढगाळ	ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढगाळ
८६	८५	८६	८७	८६	९०		सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	८४	८६	८३	७९	८१
६९	६७	७५	६७	६६	--		दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	८०	७८	७९	७८	७८
३.७	३.७	१.९	१.९	३.७	४.१		वाऱ्याचा वेग (किमी / तास)	१२.०	१४.०	१२.०	८.०	११.०

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		<p>भारत हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचे कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सोलापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक ११ ऑक्टोबर ते १५ ऑक्टोबर, २०२४ दरम्यान आकाश अंशता: ढगाळ ते ढगाळ राहिल. दिनांक ११ ऑक्टोबर ते १५ ऑक्टोबर, दरम्यान तुरळक ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.</p> <p>कमाल तापमान ३१.० अंश सेल्सिअस ते ३३.० अंश सेल्सिअस पर्यंत तर किमान तापमान २२ अंश सेल्सिअस ते २३ अंश सेल्सिअस पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे. सकाळची सापेक्ष आद्रता ७९ ते ८६ % तर दुपारची सापेक्ष आद्रता ७८ ते ८०% दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे. वाऱ्याचा वेग ताशी ०८ किमी ते १४ किमी पर्यंत राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>ईशारा : सोलापूर जिल्ह्यात दिनांक ११ आणि १२ ऑक्टोबर २०२४ रोजी तुरळक ठिकाणी मेघगर्जना, विजासह वादळी वारा (३० ते ४० कि.मी./तास), हलका ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे.</p>
विस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		<p>विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र विभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर)</p> <p>दिनांक १६ ऑक्टोबर ते २२ ऑक्टोबर २०२४ दरम्यान</p> <p>पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा अधिक राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे.</p> <p>किमान तापमान सरासरी राहण्याची शक्यता आहे.</p>
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> ➤ तुरळक ठिकाणी मेघगर्जना, विजांच्या कडकडाटासह जोरदार पावसाची शक्यता असल्याने शेतकरी बांधवांनी स्वतःची तसेच आपल्या जनावरांची काळजी घ्यावी व जनावरे सुरक्षित ठिकाणी बांधावीत. ➤ पावसाची शक्यता असल्याने काढणी केलेले पिके शेड मध्ये किंवा प्लास्टीकच्या कागदाने झाकून ठेवावीत. ➤ पाऊस झाल्यानंतर पिकात पाणी साचणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पिकामधील अतिरिक्त पाण्याचा निचरा होइल अशी व्यवस्था करावी. ➤ पडणाऱ्या पावसाचे पाणी शेतात साठविण्यासाठी/ मुरविण्यासाठी योग्य उपाययोजना करावी आणि पावसाचे अतिरिक्त पाणी शेताबाहेर काढून द्यावे. ➤ पावसाचे उघडीप पाहून व वारा शांत असताना पिकांवर किटकनाशक व बुरशीनाशकाची फवारणी करावी. ➤ शेतकरी बांधवांनी आपल्या पिकांचे किड व रोगसंदर्भात नियमित सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थिक नुसकान पातळीच्या वर आसल्यास योग्य उपाययोजना कराव्यात. ➤ हवामान अंदाजावर आधारित कृषिसल्ला व हवामानाच्या पूर्वानुमानाकरिता मेघदूत या मोबाइल ॲपचा वापर करावा. विजेच्या अंदाजाच्या पूर्वानुमानाकरिता दामिनी मोबाइल ॲपचा वापर करावा. ➤ शेतकरी बांधवांनी मेघ गर्जना व वीजांचा कडकडाट होण्याची शक्यता असल्याने पुढील प्रमाणे काळजी घ्यावी.

हवामान आधारित कृषि सल्ला

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		मेघ गर्जना व वीजांचा कडकडाट वादळीवारा ची शक्यता असल्याने नवीन लागवड केलेल्या फळबागांना तसेच भाजीपाला पिकांना जोरदार वाऱ्याची शक्यता असल्याने नवीन लागवड केलेल्या फळबागांना तसेच भाजीपाला पिकांना जोरदार वाऱ्यामुळे झाडे पडू नये म्हणून काठी/ बांबू च्या सहहायाने आधार द्यावा. शेती मध्ये काम करत असल्यास त्वरित सुरक्षित ठिकाणी जावे. झाडाखाली थांबणे टाळावे. जनावरे तलाव नदी किंवा इतर पाण्याच्या ठिकाणी असतील तर त्वरित बाहेर काढून सुरक्षित ठिकाणी ठेवावे. जनावरे ट्रॅक्टर किंवा इतर धातूच्या वस्तूंपासून लांब बांधावीत.
	संदेश	पक्क सोयाबीन, मका, बाजरी आणि वेळेवर पेरलेल्या खरीप कांदा पिके काढणी करून मळणी करावी. काढलेल्या पिकांचे पावसापासून संरक्षण होण्यासाठी त्यांना योग्य प्रकारे ताडपत्रीने झाकून ठेवावे.
पीक	पीक अवस्था	हवामान आधारित कृषि सल्ला
ऊस	पूर्व मशागत	पूर्वहंगामी उसाची लागवड १५ ऑक्टोबर ते १५ नोव्हेंबर या दरम्यान करण्यासाठी जमिनीची पूर्व मशागत करून तयार करावी. लागवडीकरिता को- ८६०३२ (निरा), को- ९४०१२(फुले सावित्री), को.एम. ०२६५ (फुले -२६५), फुले १०००१ या वाणांची शिफारस आहे.
रब्बी ज्वारी		रब्बी ज्वारीची पेरणी १५ सप्टेंबर ते १५ ऑक्टोबर या कालावधीत जमिनीत पुरेसा ओलावा असताना ५ सेमी खोलीपर्यंत करावी. रब्बी हंगामातज्वारी पेरणीसाठी सुधारित वाणाचे बियाणे, जिवाणू संवर्धके, खते इत्यादी निविष्टांचे नियोजन करावे. तसेच रब्बी ज्वारीच्या पेरणीसाठी शिफारस केलेले सुधारित/ संकरीत वाण जमिनीच्या प्रकारानुसार वापरावेत. हलक्या जमीनीसाठी फुले अनुराधा, फुले माऊली, फुले यशोमती मध्यम जमीनीसाठी फुले सूचित्रा, फुले माऊली, फुले चित्रा, परभणी मोती, मालदांडी-३५-१ भारी जमीनीसाठी फुले वसुधा, फुले यशोदा, सी. एस. व्ही. २२, पी. के. व्ही. क्रांती, परभणी मोती, संकरीत वाण: सी.एस.एच. १५ आणि सी.एस.एच. १९ बागायती साठी फुले रेवती, फुले वसुधा, सी. एस. व्ही.- १८, सी.एस.एच. १५ आणि सी.एस.एच.१९ हुरड्यासाठी वाण: फुले उत्तरा, फुले मधुर. लाहयासाठीवाण फुले पंचमी पापडासाठी वाण फुले रोहिणी. रब्बी ज्वारीचे अपेक्षित उत्पादन मिळवण्यासाठी हेक्टरी १.४८ लाख रोपे ठेवणे जरूरी चे आहे. त्याकरिता ज्वारीची पेरणी ४५ x १५ सेमी. अंतरावर करावी. पेरणी पूर्वी प्रती किलो बियाण्यास ४ ग्रॅम गंधक (३०० मेश पोताचे) चोळावे.तसेच २५ ग्रॅम अॅझोटोबॅक्टर व पी.एस.बी. कल्चर चोळावे. जिवाणू संवर्धकांचीप्रक्रिया करून हेक्टरी १० किलो बियाणे वापरावे.
तूर	फुले-यचि अवस्था	पानाफुलांची जाळी करणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास पहिली फवारणी ५ टक्के निंबोळी अर्काची किंवा ३ टक्के ३०० पीपीएम ५० मिली प्रति १० लिटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.
सोयाबीन	पक्कता अवस्था काढणी	पक्क पिकाची काढणी करून काडाचे छोटे छोटे ढीग करून प्रखर सूर्यप्रकाशात शेतातच वाळवावेत. त्यानंतर प्रादुर्भाव/उगवण झालेल्या शेंगा बाजूला काढून मळणी करावी.काढलेली पिके पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्य रित्या तडपत्रीने झाकून ठेवण्याची व्यवस्था करावी.
मका	पक्कता अवस्था काढणी	पक्क मका पिकाची काढणी करून घ्यावी व मळणी करावी. काढलेली पिके पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्य रित्या तडपत्रीने झाकून ठेवण्याची व्यवस्था करावी.
बाजरी	पक्कता अवस्था काढणी	बाजरी पीक परिपक्व झाले असल्यास काढणी करून घ्यावी व काढणी झालेल्या पिकाची मळणी करावी.काढलेली पिके पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्य रित्या तडपत्रीने झाकून ठेवण्याची व्यवस्था करावी.
कांदा		सध्याच्या ढगाळ, पाऊस व दमट हवामानामुळे कांदा पिकावर फूलकिडींचा व करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास कांदयावर येणाऱ्या फुल किड्यांच्या नियंत्रणासाठी डायमथोएट ३० टक्के ईसी १५ मिली किंवा लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के ईसी ६ मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारणे. आलटून-पालटून ५ टक्के निंबोळी अर्क फवारणी करावी. कांदयावर करपा आणि पीळ पडणे या रोगाच्या नियंत्रणासाठी डायफेनकोनॅझोल २५ टक्के ईसी किंवा टेब्युकोनॅझोल किंवा अझोक्सिस्ट्रोबीन १८.२ टक्के डायफेनकोनाझोल ११.४ टक्के किंवा अझोक्सिस्ट्रोबिन ११ टक्के + टेब्युकोनाझोल १८.३ टक्के १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारणी करावी फवारणी करताना सोबत स्टिकरचा वापर करावा. पक्क खरीप कांदापिकाची काढणी करून घ्यावी. काढलेली कांदा पिकाचेपावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्य रित्या तडपत्रीने झाकून ठेवण्याची व्यवस्था करावी.
द्राक्ष		सोलापूर द्राक्ष क्षेत्रामध्ये लाल रंगाच्या खोड किडीच्या नवीन प्रजातीचा प्रादुर्भाव सालीखाली दिसून येतो. त्यासाठी मोकळी साल काढून टाका आणि मेटाहॅन्ड्रियम @ 2.5 ml/l सह मुख्यतः ओलांडे आणि मुख्य खोड चांगले धुवा.
केळी		तुरळक ठिकाणी मेघ गर्जना, विजांचा कडकडाट सोसाट्याच्या वाऱ्यासह पावसाची शक्यता असल्याने पक्क झालेल्या केळी घडांची त्वरित काढणी करावी व सुरक्षित ठिकाणी ठेवावे. केळीचे पीक ताशी ३० किमी पेक्षा अधिक वाऱ्याचा वेग सहन करू शकत नसल्याने केळी बागेतील वजनाने मोठ्या असलेल्या घडांची झाडे पडू शकतात. केळी बागेतील झाडे पडू नयेत म्हणून व वजनाने मोठ्या असलेल्या घडास गरजेप्रमाणे बांबूचे किंवा पॉलीप्रोपिलीनच्या पट्यांच्या सहयाने झाडांना / घडाना आधार/ टेकू द्यावा. सध्याच्या ढगाळ, वाढलेल्या आद्रतेमुळे केळीवरील करपा (सिंगटोका) रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त पानाचा भाग / पाने काढून जळावीत. रोगाची लक्षणे दिसताच प्रोपीकोन्याझोल ५ मिली व

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		मिनरल ऑइल १०० मिली प्रती १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. त्यानंतर २० दिवसांच्या अंतराने २ फवारण्या कराव्यात.
जनावरांचे व्यवस्थापन		तुरळक ठिकाणी मेघगर्जना, विजांच्या कडकडाटासह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने जनावरांना सुरक्षित ठिकाणी बांधावे. ढगाळ वातावरण व वाढलेल्या आद्रतेमुळे बाह्य परोपजीवी (उवा, पिसवा, गोचीड व चावणाऱ्या माशा) कीटकांचा प्रादुर्भाव वाढला असून त्यांच्या व्यवस्थापनासाठी ५% निंबोळी अर्क किंवा वनस्पतीजन्य कीटकनाशक (कडुनिंब तेल १५ मिली + करंज तेल १५ मिली + २ ग्रॅम साबण १ लिटर पाणी) हे द्रावण आठवड्याच्या अंतराने प्रशुधनावर, गोठ्यामध्ये, सोभोवताली असलेले पाण्याचे डबके/खाच खळगे/नाली व उकंड्यावर फवारावे. हे वनस्पतीजन्य कीटकनाशक किटरोधक व गोचिडांचे जीवनचक्र तोडून त्यांची संख्या घटविण्यासाठी मदत करतात.

स्त्रोत

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, सोलापूर.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दिनांक : ११ ऑक्टोबर, २०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि
हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.